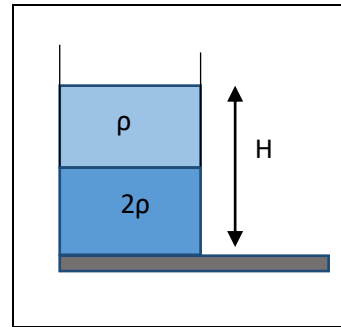

Ένας κύλινδρος ύψους H με ελεύθερη την πάνω επιφάνεια περιέχει δύο ιδανικά υγρά που δεν αναμιγνύονται με πυκνότητες ρ το πάνω και 2ρ το κάτω με πάχος $H/2$ το καθένα. Αν ανοίξουμε μια μικρή τρύπα στο κάτω κύλινδρο σε ύψος h ($h < H/2$) από τον πυθμένα, να υπολογίσετε:

α) Την αρχική ταχύτητα εκροής u στην μικρή τρύπα σε συνάρτηση με το ύψος h .

β) Το βεληνεκές s του υγρού (την οριζόντια απόσταση από το σημείο εκροής που θα χτυπήσει το έδαφος) σε συνάρτηση με το ύψος h .

γ) Το ύψος h που πρέπει να γίνει η τρύπα ώστε το βεληνεκές s να είναι μέγιστο. Υπολογίστε αυτό το μέγιστο βεληνεκές.

Λύση:

α) Έστω A ένα σημείο στην πάνω ελεύθερη επιφάνεια του υγρού, B ένα σημείο στη διαχωριστική επιφάνεια των υγρών και Γ ένα σημείο στο σημείο εκροής. Εφαρμόζω το θεώρημα του Bernoulli:

$$(1) \text{ στα } A \text{ και } B \quad P_A + \rho g H/2 + 0 = P_B \quad (1)$$

$$(2) \text{ στα } B \text{ και } \Gamma \quad P_B + 2\rho g H/2 + 0 = P_\Gamma + \frac{1}{2} 2\rho u^2 \quad (2)$$

Προσθέτοντας κατά μέλη της (1) και (2) και αφού $P_A = P_\Gamma = P_{\text{ατμ}}$ βρίσκω

$$u = \sqrt{\frac{g(3H-4h)}{2}} \quad (3)$$

β) έστω Δt ο χρόνος της κίνησης του νερού από το σημείο εκροής μέχρι να χτυπήσει το έδαφος. Ισχύει $h = \frac{1}{2} g \Delta t^2$. Άρα $\Delta t = \sqrt{\frac{2h}{g}}$.

Αντικαθιστώντας αυτή τη σχέση και τη σχέση (3) στην $s = u \Delta t$ βρίσκω

$$s = \sqrt{h(3H-4h)} \quad (4)$$

γ) **A τρόπος** (για θετικό κλάδο).

Παραγωγίζω την προηγούμενη σχέση ως προς h και βρίσκω ότι παρουσιάζει μέγιστο για

$$h = 3H/8 \text{ ίσο με } s_{\text{max}} = 3H/4.$$

B τρόπος (για κλάδο υγείας)

Υψώνοντας την (4) στο τετράγωνο και φέρνοντας όλους τους όρους στο πρώτο μέλος βρίσκω το παρακάτω τριώνυμο ως προς h .

$$4h^2 - 3Hh + s^2 = 0 \quad (5)$$

Επειδή η διακρίνουσα του τριωνύμου είναι $\Delta = 9H^2 - 16s^2$, πρέπει να είναι $\Delta \geq 0$ που δίνει

$$s \leq 3H/4 \text{ άρα } s_{\text{max}} = 3H/4. \text{ Αντικαθιστώντας το } s_{\text{max}} = 3H/4 \text{ στην (5) παίρνω } h = 3H/8.$$